

ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ -2

1. Çatışma Nedir?

Çatışma, bireylerin duygu, düşünce, değer, ihtiyaç veya beklentilerinin uyuşmaması nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlık durumudur.

- **Eğitim Ortamında Örnek:**

Bir öğrencinin sınıf içinde sürekli konuşması, öğretmenin dersi verimli işleyememesine neden olabilir. Bu durumda öğretmen ve öğrenci arasında bir çatışma doğabilir.

2. Çatışma Türleri

Tür	Açıklama	Örnek
Bireyler Arası Çatışma	İki kişi arasında ortaya çıkar.	Öğretmen ve öğrenci arasında yaşanan disiplin sorunu
Gruplar Arası Çatışma	İki grup arasında görülür.	Okulun farklı branş öğretmenleri arasında iletişim kopukluğu
İçsel Çatışma	Kişinin kendi içinde yaşadığı kararsızlık veya stres durumudur.	Öğretmenin bir öğrenciye ceza verip vermeme konusunda tereddüt yaşaması

3. Çatışmanın Nedenleri

- İletişim eksikliği
- Farklı değer yargıları
- Rol belirsizliği
- Haksızlık algısı
- Sınırlı kaynaklar (zaman, materyal vb.)

4. Çatışma Çözme Süreci

1. **Çatışmayı Tanımlama:** Sorunun tam olarak ne olduğunu belirleme
Örnek: "Sınıfta sözlüye katılım konusunda adaletsizlik hissediyorum."
2. **Tarafların Duygularını Anlama:** Empati kurarak karşı tarafın ne hissettiğini anlamaya çalışmak
Örnek: "Senin bu konuda üzgün olduğunu görüyorum."
3. **Çözüm Seçenekleri Üretme:** Tüm taraflarca kabul edilebilir seçenekler geliştirme
Örnek: "Sözlüye katılım sırasını belirlemek için kura sistemi uygulayalım."
4. **Çözümde Uzlaşma:** Herkesin kabul edebileceği bir çözümde anlaşmak
Örnek: "Haftalık sırayla sözlüye katılım sırası belirlensin."
5. **Uygulama ve Değerlendirme:** Anlaşılan çözümün uygulanması ve sonucunun gözlemlenmesi

5. Çatışma Çözme Yöntemleri

Yöntem	Açıklama	Kullanım Durumu
Kaçınma	Çatışmadan uzak durmak	Geçici veya önemsiz sorunlarda
Yatıştırma	Karşı tarafı memnun etmek adına kendi haklarından feragat	Öğrencinin moralini bozmamak için küçük ödünler
Zorlama	Kendi görüşünü kabul ettirme	Disiplin gerektiren durumlarda
Uzlaşma	İki taraf da bir miktar fedakârlık eder	Ortak bir karar bulunmaya çalışılır
Problem Çözme (Kazan-Kazan)	Her iki tarafın da ihtiyaçları karşılanır	En ideal ve kalıcı yöntemdir

6. Sınıf Ortamında Çatışmaları Önlemek İçin Öneriler

- Açık ve net kurallar belirleyin.
- Empatiyi teşvik edin.
- İletişim becerilerini geliştirin.
- Öğrencilerin söz hakkı almasını destekleyin.
- Ödül ve ceza sistemini adil uygulayın.

7. Uygulamalı Örnek: Senaryo

Durum: İki öğrenci kantin sırası yüzünden kavga ediyor.

Yanıt:

Öğretmen, öğrencileri ayırıp sakinleştirdikten sonra ayrı ayrı dinler. Her iki öğrenciyle birlikte, sıra kurallarını belirlemek için çözüm önerileri geliştirir. Son olarak tüm sınıfa yönelik kantin davranış kuralları tekrar edilir ve öğrencilerin önerileriyle sınıf panosuna asılır.